

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. IX-517 2, 4, 4², 7,
10, 11² STRAIPSNIŲ IR 2 PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2020 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. **Aerobiškai skaidi plastikinė pakuotė – plastikinė pakuotė, kurios medžiagos sudėtyje yra aerobinį skilimą į mikrodaleles spartinančių priedų.**“

2. Buvusią 2 straipsnio 1¹ dalį laikyti 1² dalimi.

3. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 2 dalį.

~~2. Daugkartinis pakuočių naudojimas (toliau – pakartotinis naudojimas) – operacija, kai pakuotės (sukonstruotos taip, kad naudojimo laikotarpiu galima būtų transportuoti daugiau nei vieną kartą) yra vėl pripildomos naudojant pripildant reikalingus papildomus rinkoje esančius produktus ar jų nenaudojant ar panaudojamos tam pačiam tikslui, kuriam jos buvo pagamintos. Jei tokios daugkartinės pakuotės daugiau nebenaudojamos pagal paskirtį, jos tampa pakuočių atliekomis.~~

4. Pakeisti 2 straipsnio 2¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„2¹. Daugkartinė pakuotė – pakuotė, skirta naudoti pagal paskirtį daugiau negu vieną kartą kuri sumanyta, sukurta ir pateikta rinkai taip, kad per jos gyvavimo ciklą ją būtų galima ne vieną kartą panaudoti vežant prekes arba iš naujo ją užpildant, arba pakartotinai naudoti tuo pačiu tikslu, kuriuo ji buvo sumanyta.“

5. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 3 dalį.

~~3. Energijos gavyba degių pakuočių atliekų naudojimas energijai gauti, jas deginant atskirai ar kartu su kitomis atliekomis ir naudojant gautą šilumą.~~

6. Papildyti 2 straipsnį 6¹ dalimi:

„6¹. **Kombinuotoji pakuotė – iš dviejų ar daugiau skirtingų medžiagų sluoksnių, kurių negalima atskirti rankomis, pagaminta pakuotė, kurią sudaro vidinis ir išorinis medžiagų sluoksniai (vidinė talpyklė ir išorinis gaubtas), ir kuri kaip neatsiejama daugiasluoksnė skirtingų medžiagų visuma užpildoma, sandėliuojama, transportuojama ir ištuštinama kartu.**“

7. Buvusias 2 straipsnio 6¹ ir 6² dalis atitinkamai laikyti 6² ir 6³ dalimis.

8. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 7 dalį.

~~7. Organinis perdirbimas – aerobinis (kompostavimas) ar anaerobinis (biometanizavimas) pakuočių atliekų biologiškai skylančios dalies apdorojimas naudojant mikroorganizmus, kurio metu gaunama stabilizuota organinė liekana arba metanas. Šalinimas į sąvartyną negali būti laikomas pakuočių atliekų organinio perdirbimo būdu.~~

9. Pakeisti 2 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Pakuočių atliekos – pakuotės ir pakuočių medžiagos, kurios pagal Atliekų tvarkymo įstatyme pateiktą atliekų apibrėžimą priskiriamos atliekoms laikomos atliekomis, išskyrus pakuočių gamybos atliekas.“

10. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 9 dalį.

~~9. Pakuočių atliekų naudojimas – pakuočių atliekų tvarkymo būdas, numatytas atliekų naudojimo būdų sąrašė, parengtame pagal Atliekų tvarkymo įstatymo reikalavimus.~~

11. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 10 dalį.

~~10. Pakuočių atliekų prevencija – pakuotės ir pakuočių atliekas sudarančių medžiagų, taip pat pakuočių ir pakuočių atliekų, susidarančių gaminant, parduodant, kitaip platinant, naudojant ar šalinant supakuotus (sufasuotus) produktus, kiekio ir kenksmingumo aplinkai mažinimas, pirmiausia siekiant kurti aplinkos neteršiančius produktus ir technologijas.~~

12. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 13 dalį.

~~13. Pakuočių atliekų tvarkymas — pakuočių atliekų surinkimas, vežimas, naudojimas ir šalinimas, tokios veiklos organizavimas ir stebėseną, šalinimo vietų vėlesnė priežiūra, įskaitant minėtus veiksmus, atliekamus prekiautojo atliekomis ar tarpininko.~~

13. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 22 dalį.

~~22. Perdirbimas — pakuočių atliekas sudarančių medžiagų perdirbimas gamybos proceso metu, įskaitant organinį perdirbimą, bet išskyrus naudojimą energijai gauti, norint pakuočių atliekas sudarančias medžiagas panaudoti pagal pirminę ar kitokią paskirtį.~~

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pakuotės turi būti projektuojamos, gaminamos, parduodamos taip, kad jas būtų galima pakartotinai naudoti, perdirbti ar kitaip panaudoti **vadovaujantis atliekų hierarchija** ir sumažinti neigiamą poveikį aplinkai šalinant pakuočių atliekas ir (ar) pakuočių atliekų apdorojimo liekanas.“

3 straipsnis. 4² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4² straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Biologiškai skaidžios pakuočių atliekos turi fiziškai, chemiškai, termiškai ir biologiškai suirti taip, kad didžioji pagaminto komposto dalis galėtų skaidytis į anglies dioksidą, biomasę ir vandenį. **Aerobiškai skaidžios plastikinės pakuotės nelaikomos biologiškai skaidžiomis.**“

4 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Gamintojų ir importuotojų pareigos:

1) registruotis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;

2) organizuoti rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, **įskaitant pradinį apdorojimą**, naudojimą visų pakuočių atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai supakuotus gaminius, ir (ar) dalyvauti organizuojant tokių **pakučių** atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, už kurių vienkartinės pakuotės pagal šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalį nustatytas užstatas, dalyvauti užstato už vienkartinės pakuotės sistemoje, **ir (ar) jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, už kurių daugkartinės pakuotės pagal šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalį nustatytas užstatas, dalyvauti užstato už daugkartinės pakuotės sistemoje;**

3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę pakuočių atliekų **prevencijos ir** tvarkymo klausimais: apie netinkamo pakuočių atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai, pakuočių **pakartotinio naudojimo, paruošimo pakartotinai naudoti ir kitas** atliekų tvarkymo galimybes, **šiukšlinimo prevenciją** ir pan.;

4) apmokėti šios dalies 2 punkte nurodyto pakuočių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti, **įskaitant pradinį apdorojimą**, ir naudojimo išlaidas ir (ar) dalyvavimo užstato už vienkartinės pakuotės sistemoje išlaidas, susijusias su užstato sistemoje surenkamų vienkartinių pakuočių atliekų sutvarkymu ir užstato už vienkartinės pakuotės sistemos administravimu, **ir (ar) dalyvavimo užstato už daugkartinės pakuotės sistemoje išlaidas, susijusias daugkartinių pakuočių surinkimu užstato sistemoje**, taip pat šios dalies 3 punkte nurodyto visuomenės švietimo ir informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;

5) tvarkyti pakuočių apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Siekdama įvykdyti šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punkte gamintojams ir importuotojams nustatytą pareigą, organizacija privalo sudaryti sutartis:

1) su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl bendradarbiavimo organizuojant komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą ir paruošimą naudoti. Šiose sutartyse turi būti numatyta bendradarbiavimo eksploatuojant komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų surinkimo sistemą, šviečiant ir informuojant gyventojus pakuočių atliekų tvarkymo klausimais sąlygos, komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų surinkimo sistemos infrastruktūros plėtros finansavimo tvarka, komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų surinkėjų parinkimo tvarka;

2) ne vėliau kaip iki einamųjų kalendorinių metų I ketvirčio pabaigos pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo sutartis su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) ir pagal šios dalies 1 punkte nurodytose sutartyse nustatytą tvarką parinktais atliekų surinkėjais dėl komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti, **įskaitant pradinį apdorojimą**, ir naudojimo. Šiose sutartyse turi būti numatyta komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti, **įskaitant pradinį apdorojimą**, naudojimo finansavimo (išlaidų apmokėjimo) tvarka, pakuočių atliekų sutvarkymą patvirtinančių dokumentų pateikimo tvarka ir sutartinių išpareigojimų vykdymo kontrolės tvarka. Esant daugiau nei vienai organizacijai, šiame punkte nurodytos sutartys pasirašomos vienodomis sąlygomis;“

3) su pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką organizacijos išrinktais pakuočių atliekų surinkėjais dėl ne-komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti, **įskaitant pradinį apdorojimą**, naudojimo arba su pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką organizacijos išrinktais pakuočių atliekų surinkėjais dėl ne-komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti, **įskaitant pradinį apdorojimą**, ir pakuočių atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų ir paruoštų naudoti pakuočių atliekų panaudojimo (taip, kad būtų užtikrintas pakuočių atliekų rūšiuojamasis surinkimas, vežimas ir paruošimas naudoti, **įskaitant pradinį apdorojimą**, visose Lietuvos Respublikos savivaldybėse). Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už ne komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, **įskaitant pradinį apdorojimą**, naudojimą tvarka, ne-komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų sutvarkymą patvirtinančių dokumentų pateikimo tvarka ir sutartinių išpareigojimų vykdymo kontrolės tvarka.“

2. Papildyti 10 straipsnį 10 dalimi:

„10. Nustatydamą **įmokų už pakuočių atliekų tvarkymą**, kurias organizacijai turi mokėti organizacijos nariai ir pavedimo davėjai (toliau – organizacijos **įkainiai**), dydžius, organizacija privalo juos diferencijuoti atsižvelgdama į pakuotėms pagaminti naudotų medžiagų rūšis, kurioms Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustatė pakuočių atliekų tvarkymo užduotis, ir atitinkamos pakuočių rūšies tinkamumą pakartotinai naudoti ir perdirbti.“

3. Papildyti 10 straipsnį 11 dalimi:

„11. Vadovaudamasi aplinkos ministro tvirtinamais kriterijais, kuriais remiantis jo nustatytais atvejais turi būti diferencijuojami organizacijų **įkainių dydžiai** atsižvelgus į pakuočių savybes, organizacija, nustatydamą organizacijos **įkainių dydžius**, juos diferencijuoja atsižvelgdama į pakuočių patvarumą, taisomumą ir į tai, ar pakuotėse yra pavojingų medžiagų.“

6 straipsnis. 11² straipsnio pakeitimas

Papildyti 11² straipsnį 11 dalimi:

„11. Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorius aplinkos ministro nustatyta tvarka ir terminais privalo savo interneto svetainėje kiekvienais metais skelbti

auditoriaus faktinių pastebėjimų ataskaitą dėl užsto už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus veiklos atitikties užsto už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo plane numatytoms priemonėms, užsto už vienkartinės pakuotes sistemos finansavimo schemai bei visuomenės švietimo ir informavimo užsto už vienkartinės pakuotes sistemos klausimais programai, kurią auditorius parengė pagal institucijos, kurią aplinkos ministras įgaliotojo vykdyti užsto už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus veiklos priežiūrą, patvirtintą ir su Lietuvos auditorių rūmais suderintą techninę užduotį, ir auditoriaus išvadą apie šio administratoriaus metinę finansinę ataskaitą. Šie auditoriaus dokumentai turi būti nuolat viešai prieinami užsto už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriaus interneto svetainėje.“

7 straipsnis. Įstatymo 2 priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo 2 priedą ir jį išdėstyti taip:

„ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (~~OL 1994 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 13 tomas, p. 349~~) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/852.

2. ~~2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/12/EB, iš dalies keičianti direktyvą 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 34 tomas, p. 3).~~ 2005 m. kovo 22 d. Komisijos sprendimas 2005/270/EB, nustatantis duomenų bazės sistemos formas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. balandžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2019/665.

3. ~~2013 m. vasario 7 d. Komisijos direktyva 2013/2/ES, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų I priedas (OL 2013 L 37, p. 10).~~ 2008 m. lapkričio 19 d. direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/851.

4. 2015 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/720, kuria dėl lengvųjų plastikinių pirkinių maišelių sunaudojimo mažinimo iš dalies keičiama Direktyva 94/62/EB (~~OL 2015 L 115, p. 11~~).“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šio įstatymo 4 straipsnis, 5 straipsnio 1 ir 3 dalys bei 6 straipsnis įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

2. Įstatymo 5 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras ir jo įgaliota institucija, atsižvelgdami į šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Užsto už vienkartinės pakuotes sistemos administratorius auditorių dokumentus, išvardintus šio įstatymo 6 straipsnyje nurodyto Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 11² straipsnio 11 dalyje, pirmą kartą savo interneto svetainėje paskelbia teikdamas 2022 metų duomenis.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas